

Amori e nozze. Intorno al Montenegro, spisal Domenico Ciámpoli. Dalla nuova Antologa, Vol. LXV., Serie IV. Roma, Forzani e C., 1896. Italijanski pisatelj Domenico Ciámpoli je pisal že mnogo o Slovanih ter tako seznanil svoje rojake s slovanskim narodom, o katerem so imeli le-ti silno čudne, do cela krive pojme. Omenjeni, izredno plodoviti pisatelj je spisal: Destini della stirpe slava (1888), Letterature slave (1889), Melodie russe (1882); prevel je Lermontovega Demona in Mziri ter Puškinove Cigane, izdal Canti russi (1895), racconti russi (1884), poitalijanil Turgenjevov Dim ter Sienkiewiczev roman Zaščitnik. Sedaj pa, o priliki poroke italijanskega kraljeviča s princesino Heleno Črnogorsko, je podal svojim rojakom nekaj zgledov iz jugoslovenskih narodnih pesmi o ljubezni in ženitvi.

V krasnem štalu, ki mu je lasten, opisuje Ciámpoli v vvedu divoto jugoslovenskih pesmi ter pravi, da se ni nobena dedičina nikdar tako skupno uživala, kakor baš narodne pesmi, o katerih se ne more reči za trdno, so-li tega ali onega člana iste družine. Tudi dandanes, pravi pisatelj, ko razdvaja žalostno tekmovanje in ljubosumnost ter ambicijoznost veje istega drevesa in se napravlja inventar o svojini najmanjše reči, ki ima kako vrednost, naslanja svoje pravo bolj na sofizme, nego na zgodovinska in učenjaška prava — tudi dandanes uhaja edina pesem tem podrobnim klasifikacijam ter biva vzvišena v čistih idealnih sferah ter se poje tu in tam v istem jeziku; saj je vznikla iz naroda.

Ciámpoli se ne more nadiviti ljubezenskim pesmim slovanskim, takisto ne krasnim, originalnim njih metaforam in primeram, n. pr.: „nje obraz je kakor vzhajajoče solnce, nje oči kakor čiste zvezde, nje lasje so svilnate kite, nje obrvi peroti lastovčine, nje lica rožnata in bela kakor zarja, nje zobje biseri, nje usta granatov cvet, nje prsi golobice v gnezdu, nje stas kakor mlada jelka; kadar ona govori, je golobica, ki toži, če sesmeje, je solnce, ki sije, če joče, daruje diamante“ . . .

Zatem je prevedel Ciámpoli nekaj najlepših jugoslov. pesmi v italijansko prozo, in uverjena sem, da se bodo Italijani dovolj imeli čuditi toliki divoti narodne poezije slovanske.

Za ljubezenskimi — ženskimi — pesmimi piše Ciámpoli o ženitvovanskih pesmih ter takisto navaja nekaj prelepih zgledov.

Ker Slovani, osobito pa žene tako rade pojo, pravi Ciámpoli, da je resnična poslovica, ki veli, da je Slovanka med ženami to, kar slavec med ptiči.

Knjigo je završil Ciámpoli tako: „. . . In če so barve (namreč v nar. pesmih slov.) prezive, strasti silne, osvete strašne, se treba spomniti njih zgodovine, ki je vsa pretkana s solzami, s krvjo in z junaštvom; spomnimo se, da so ti Slovani nas varovali turških navalov, da so oni branili muslimanu, da ni prodrl na zapad, in občudujmo, da v vseh teh borbah za rodno zemljo ni ugasnil sveti plamen poezije, Mi dozoreli narodi smo ali stari, ali pa nadaljujemo slavno minolost; oni mladenički narodi pa se čili ozirajo v bodočnost, ker od minolosti nimajo drugega nego jekleno moč in zgleda samozatajevanja“ . . .

M.